

recepisse, renuntians exceptioni terrae non assignatae et pecuniae non numeratae et omni privilegio et auxilio juris canonici et civilis et omni alii exceptioni quae posset objici contra factum hujusmodi vel praesens instrumentum et omni penitus suffragio quod mihi vel haeredibus meis posset in hoc facto prodesse et dicto comiti vel haeredi ejus obesse. Et sciendum quod post mortem meam dictus comes dictam terram teneret et retineret usque dum dictus haeres meus omnia supradicta laudasset et approbasset, si haeres meus requisitus nollet conventiones supradictas laudare et approbare. Facta vero sunt et dicta haec omnia praemissa in praesentia domini Ludovici Dei gratia regis Francorum illustris: quem rogavi et rogo ut super praemissis omnibus litteras suas patentes totam seriem istarum litterarum continentibus et omnia supradicta confirmantes conficiat et tradat dicto comiti sigilli sui munimine roboratas, et quod faciat omnia supradicta in se dis suis et baronum Franciae tanquam dominus firmiter observari, et quod de cetero aliquem contra praedicta venientem non audiat, nec in regno suo ab aliquo audiri permittat. Item sciendum quod charissimus dominus mens Ludovicus, Dei gratia rex Francorum illustris, praedictum Theobaldum regem Navarræ, Campanie et Briæ comitem palatinum investivit de praedicto jure, de quo, ut continetur superius, me in manu ipsius de vestivi secundum conventiones supradictas. In cuius rei testimonium praesentes litteras fieri volui sigilli mei munimine roboratas.

A Actum anno gratiae 1234, mense Septembri.

XXI.

Litteræ Ludovici regis de renuntiatione reginæ Cypri.

(Anno 1234.)

Ludovicus Dei gratia Francorum rex. Noverint universi praesentem paginam inspecturi quod nobilis mulier Aleydis regina Cypri, in praesentia nostra constituta, quitavit charissimo consanguineo et fideli nostro Theobaldo Campanie et Briæ comiti palatino omne jus quod habebat vel dicebat se habere in comitatibus [Campanie] et Briæ et pertinentiis eorumdem, et de eodem jure se de vestivit in manu nostra, et nos ad petitionem dictæ reginæ investivimus de eodem jure dominum Archembaudum de Borbonio, nomine dicti comitis, salvo hoc, quod si dictus comes decederet sine haerede ab ipso linea matrimoniali descendente, supradicta non obessent dictæ reginæ quin posset petere dictos comitatus sicut poterat ante, nec propter supradicta jus suum minueretur vel augmentaretur. Pronuntiamus etiam quod quando assisia duorum millionum libratarum terræ..... facta dictæ reginæ, nos ita sicut continentur in charta dictæ reginæ tradita dicto comiti faciemus scribi et sigillari et tradi dicto comiti. Et his omnibus supradictis scriptis et sigillatis et dicto comiti traditis, praesentes litteræ nobis reddentur.

Actum anno gratiae 1234, mense Septembri.

Desiderantur Libri XVII, XVIII et XIX.

EXCERPTA DE REBUS GALLICIS

Ex fragmento indicis quod vulgo *Rubricella* appellatur, Regesti ms. Innocentii PP. II an. XVII et fortasse etiam XIX; quorum annorum libri cum perierint, maximi faciendum est hoc fragmentum in quo argumenta multarum epistolarum, quando epistolis ipsis uti non licet, habentur.

(Ex edit. Breqvigny, t. II, col. 4403.)

Regi Francorum scribitur et hortatur ut dictis C baronibus, inimicis dicti regis Anglorum, nullum impendat auxilium seu favorem.

Eidem, super eodem, et fortius exhortando ut filio suo primogenito inhibeat ne dictis inimicis præstet auxilium vel favorem.

Super eodem, Philippo et filio suo primogenito.

Super eodem negotio, duci Burgundie et diversis archiepiscopis et episcopis, per Franciam et Angliam constitutis.

Episcopo Silvanectensi.

Regi Anglorum scribitur quod ad petitionem nuntiorum suorum mittitur sibi legatus.

Rothomagensi archiepiscopo, et suffraganeis ejus.

Regi Franciae, super dicto negotio regni Angliae, D ut desistat.

Super eodem negotio, prælatis regni Franciae.

Super eodem, baronibus Angliae.

Super eodem, Cameracensi, Leodiensi et Trajetensi episcopis.

Super eodem, regi Franciae.

Super eodem, clero Londoniensi.

Universis Christi fidelibus significatur ordinatio facta, quod comes Tolosanus, propter haeresim, comitatu Tolosano perpetuo sit privatus, et quod uxor sua habeat dotalitium suum.

Eodem modo scribitur archiepiscopo Narbonensi, et quod faciat CL marcas comilißæ, uxori dicti comitis, et hoc de Castro Bellicadri, assignari.

Eodem modo, comiti Montisfort. et quod ipse observet dictam ordinationem.

Tolosano et Consentin. episcopis mandat quod comiti Convenarum super quibusdam gravaminibus, sibi per comitem Montisfortis illatis, ministrent iustitiam, vel remittant causam ad curiam.

Eodem modo, episcopo Nemausensi et duabus archidiaconis, pro comite Fuxi.

Comiti Montisfortis quod Castrum Fuxense ponat in manibus abbatis Sancti Tiberii, nomine Ecclesiae et ad utilitatem comitis Fuxi tenendum, donec aliud fuerit ordinatum.

B. reginæ Anglorum antiquæ, scribitur, et, ad petitionem suam et regis Anglorum, confirmatur quædam compositio, inter ipsos regem et reginam, super ipsius dotalitio facta.

Abbati et conventui monasterii Sancti Dionysii in Francia scribitur, et, quia ab aliquibus dubitabatur, an corpus beati Dionysii, quod in eodem monasterio requiescit, fuerit corpus beati Dionysii Areopagitae, qui mortuus fuit in Græcia, vel alterius, dominus papa mittit eis de veris reliquiis, sive corpus illius beati Dionysii Areopagitae, et concedit omnibus visitantibus quadraginta dies.

Archiepiscopo Narbonensi mandatur ut, si aliqua de bonis comitatus Melgorii alienata invenerit, ad jus et proprietatem Ecclesiae Magalonensis revocare procuret.

Universis baronibus et militibus, in comitatu Melgorii constitutis, quod episcopo Magalonensi praestent, sicut vero domino, fidelitatis juramenta.

B. Remensi archiepiscopo et ejus suffraganeis, quod B. de Anisnis, subdiaconum excommunicatum, pro eo quod cum Margarita, sorore comitissæ Flandriæ, consanguinea sua, matrimonium fraudulenter contraxit, denuntient excommunicatum.

Eodem modo, episcopo Leodiensi.

Abbati et conventui Cluniacensibus declaratur et ordinatur quod electio et institutio prioris de Charitate ad dictum abbatem pertineat.

Albiensi et Caturcensi episcopis datur in mandatis ut aliqua bona, ablata Duaco Alanianno per S. comitem Montisfortis, ad restituendum eidem Duaco dictum comitem compellant.

Archiepiscopo et capitulo Turonensibus confirmatur quædam compositio super electione decani et præpositora inter ipsos facta.

C. Certis judicibus mandatur ut quosdam campsores Caturcenses, qui, in fraudem nonnullorum suorum creditorum, ad claustrum Irecense confugerant, si reperiantur hujusmodi fugam in fraudem fecisse, de dicto Claustro ejiciant, et ejici permittant per curiam temporalem.

Regi Francorum scribitur et hortatur, ut Jacobum, natum regis et reginæ Aragonum et hæredem, super dominio Montispessulanai non impedit, seu molestet, nec ab aliis molestari permittat.

Priori Grandimontensi scribitur et ordinatur quod in quibuslibet cellulis Grandimontensis ordinis per ipsum priorem et successores suos uuos presbyteri ordinetur, et quædam aliæ ordinationes scribuntur in ipsis litteris.

Bituricensi, Senonensi et Turonensi archiepiscopis mandatur ut quoscunque rebelles contra priorem Grandimontensem et ejus ordinis statuta rebellione cessare compellant.

Capitulo Reinensi confirmantur eis quædam decimæ, et alia bona quæ juste possident.

A. Archiepiscopo Remensi et ejus suffraganeis mandatur quod nihil attentent contra libertates suarum Ecclesiarum et capitulorum.

Eodem modo, archiepiscopo Senonensi et ejus suffraganeis.

Archiepiscopo Bituricensi et ejus suffraganeis mandatur ut, juxta ordinationem factam in concilio, solvant certo termino vicesimam partem omnium proventuum suorum, et eorum (220) nuntiis ad hoc deputatis, in subsidium terræ sanctæ

Sacristæ et capitulo ecclesiae Sanctæ Crucis Cameracensis. Recipiuntur una cum bonis suis, sicut ea juste possident, sub protectione beati Petri.

B. Archiepiscopis et episcopis, per regnum Franciæ constitutis, mandatur ut inhibeant universis Christianis, maxime crucesignatis, ne Judeos seu eorum familias molestent.

Archiepiscopo Rothomagensi, et ejus suffraganeis mandatur ut cum magistro H. de Andelesio, canonicō Rothomagensi, deputato ad prædicandum verbum crucis, alium sibi fidem et idoneum adjungant.

Abbati Majoris Monasterii Turonensis, mandatur, ut super usu primatæ Bituricensis et Burdegalensis (221), cum senis et valetudinarius, per se vel alios se informet (221), et informationem transmittat.

Abbati et conventui monasterii Sancti Egidii confirmatur quædam sententia pro eis lata, et contra comitem Tolosanum, super villa Sancti Egidii.

C. Archiepiscopo Narbonensi et diversis aliis episcopis ut sententiam excommunicationis, latam contra Regianum, fratrem Ademari de Nayco, per episcopum Albiensem, publicent, et eam faciant observari.

Archiepiscopo Remensi et ejus suffraganeis ut sententias, latas contra Ludovicum, primogenitum regis Franciæ et sequaces suos, qui invadunt regnum Angliæ, publicent et eas faciant observari.

Eodem modo, diversis archiepiscopis et eorum suffraganeis, per regnum Franciæ constitutis.

D. Episcopo et abbati Sancti Victoris, Parisiensibus mandatur ut cancellario Londonensi et quibusdam aliis suspectis de iniuritate, quæ contra regem Angliæ perpetratur, assignent terminum, ut se conspectui apostolico representent.

Archiepiscopis et episcopis per regnum Franciæ constitutis mandatur ut permittant Judeos talem gestare habitum, per quem possint inter Christianos discerni, nec ad talem portandum compellant, per quem possint vitæ dispendium sustinere.

(220) Sic legitur in apographo.

(221) Sic legitur in apographo mendose ut videtur.